

og for Udvalgets samtlige Forslag med Undtagelse af eet. Det forekommer mig rigtigt nok, at man med Hensyn til eet Forslag er gaaet Skolekommissionen temmelig nær og lidt for nær, naar man ikke vil indrømme den Ret til at være Censurer alene, uden at det skal være i Forening med Sogneforstanderskabet, ved de halvvaarlige Prøver i Kommunens Skoler. Jeg finder, at man godt kunde gjøre det, og det i rigtig god Analogi og Samklang med Kommunallovens Bestemmelser; at man derimod med Hensyn til Udskrivningen af Skolen og andre endelige Foretagender vil have Sogneraadet med, dert er jeg ganske enig, men det forekommer mig, at man ikke først skal kalde Skolekommissionen og saa derefter ved Siden deraf Sogneraadet til de halvvaarlige Prøver. Jeg finder det endog saa overflodigt, idet Sogneraadet jo har Ret til ligesom enhver Familiefader at overvære de halvvaarlige Prøver, uden at det behøver at staa i denne Lov. Naar man kjender lidt til det praktiske Liv, ser det idetmindste efter min Erfaring lidt overrassende ud, at ikke alene alle Kommissionens Medlemmer, men ogsaa Sogneraadet skal være tilstede. Det har, saavidt mig bekjendt, været vanskeligt nok paa mange Steder at finde flere end Præsten, der være villige dertil, og naar man nu har Præsten og eventuelt Sogneraadets Formand og to Medlemmer, som Sogneraadet selv har valgt, forekommer det mig, at Censuren ved en saadan Prøve nok kunde være ret tilfredsstillende. Denne Forandring i Lovforslaget kan jeg saaledes ikke stemme for; høvrigt er det min Agt at stemme for Udvalgets samtlige Indstillinger saavel som ogsaa for selve Lovforslaget.

Ordføreren: Jeg har al mulig Grund til at være tilfreds med den Udtalelse, vi have hørt fra den ærede Ministers Side. At Ministeriet ikke er blevet bekjendt med forskjellige af de Sammenstød, som have fundet Sted omkring i Landet, er meget vel forstaaeligt, men at Andre ere bekjendte med dem, er sikkert. Der er flere Medlemmer af dette Thing, der, naar ikke Bestyrelsen holdt dem borte derfra, vilde kunne meddele Underretning om

forskjellige saadanne Sammenstød, og jeg har modtaget Tak fra flere af de ærede Herrer af Folkethinget, fordi jeg har bragt denne Sag paa Bane, og hver især af dem har anført Exempler, der vise, at det kunde være nødvendigt at faa en saadan Lov. Med Hensyn til de Bemærkninger, hvormed jeg begyndte, og ved hvilke jeg beklager, at den ærede Kultusminister ikke dengang var kommen tilstede, skal jeg oplyse, at det ene af disse Exempler har jeg hentet fra en offentlig Beretning om en Resolution. Efter denne er det ganske rimeligt, at denne Sag foresaldt efter Cirkulæret, men det er da ligesaa sikkert, at den idetmindste for en Del, foresaldt, efterat Kommunalloven var giben, thi det staaer i denne Beretning, at Sagen er foresalden i 1867—68; men dette har jo mindre Betydning. Hvad det andet Exempel angaar, som jeg meddelte efter en Sogneraadformands Skrivelse til mig, da vil den høitærede Kultusminister i Tidenden kunne finde, hvad jeg har sagt; og Brevet, som ligger her, skal være til Ministerens Afbenyttelse; naar han ønsker nærmere at gjøre sig bekjendt med Sagen. Det er naturligvis ganske rigtigt, som den ærede Minister meddelte, at han har omtalt at ville afgjøre Sagen ved et Cirkulære. — Jeg vilde ikke bringe det paa Bane i mit første Foredrag, fordi jeg ønskede, at det først skulde komme frem fra den ærede Minister, og jeg da kunde slutte mig til ham. Udvalget har ogsaa været af den Mening, og jeg har været af den Mening, som jeg har udtalt for den høitærede Minister, at, naar vi fik Sagen afgjort paa en heldig Maade, var det mere ligegyldigt, om Afgjørelsen skete ved et Cirkulære eller ved en Lov. Den høitagtede Minister har meddelt Udvalget et Udkast til et saadant Cirkulære, men det var af en saadan Bessaffenhed, at Udvalget enstemmigt ikke trode, at Sagen dermed vilde være afgjort paa nogen fuldstændig Maade. Den høitagtede Ministers Udkast indeholdt i alt Væsentligt — derfra var der kun en lille Undtagelse —, hvad der er foreslaet i Lovforslagets §§ 3, 4, 5 og 6; derimod indeholdt Cirkulæret ikke det Mindste om Fordelingen af selve Myndigheden, som findes omtalt i Udkastets § 2, med Undta-